

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. mevrouw A.G. Wolbert
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Plaats/datum:
Utrecht, 25 november 2016

Kenmerk:
2016.096699/RdB

Onderwerp:
AO Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) op 30 november a.s.

Geachte mevrouw Wolbert,

Op 30 november a.s. heeft u voor het AO Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) belangrijke onderwerpen op uw agenda die gaan over de ontwikkelkansen van jonge kinderen. Niet alleen spreekt u daar over de effectiviteit en de kwaliteitsverhoging van de huidige VVE, maar ook de (toekomstige) inrichting van het voorschoolse stelsel en de samenwerking met onderwijs is onderwerp van gesprek. Daar is ook alle aanleiding toe met de stevige adviezen die de SER¹, OESO² en Onderwijsraad³ de afgelopen tijd daarover hebben afgegeven. De PO-Raad is teleurgesteld dat deze stapeling van adviezen nog niet heeft geleid tot serieuze vervolgstappen naar een meer geïntegreerde benadering van kinderopvang, VVE en onderwijs.

Versnippering beleid jonge kind

Deelname aan kwalitatief goede (voorschoolse) voorzieningen vergroot de ontwikkelkansen en draagt bij aan de talentontwikkeling van kinderen. Of het nu 'reguliere' kinderopvang/peuterspeelzaalwerk of VVE-voorzieningen betreft, steeds is de conclusie uit onderzoek⁴ dat de kwaliteit van de voorziening (en met name de professional) doorslaggevend is voor de effectiviteit. Vanuit die gedachte worden door zowel minister Asscher (SZW) als staatssecretaris Dekker (Onderwijs) kwaliteit verhogende maatregelen genomen in de 'reguliere' kinderopvang/peuterspeelzalen en in de VVE. Tevens voert uw Kamer hierover separate debatten in de vaste commissie SZW (AO Kinderopvang van 28 september jl.) en in de vaste commissie OCW (AO VVE 30 november a.s.). Daarnaast wordt er door uw Kamercommissie herhaaldelijk gesproken over jonge kind gerelateerde onderwerpen⁵. Voor scholen en hun partners kinderopvang, peuterspeelzalen en gemeenten is dit onderscheid er helemaal niet en is het moeilijk te begrijpen. In de praktijk wordt steeds intensiever in samenhang gewerkt (en steeds vaker in integrale voorzieningen) om de verschillen tussen onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk te overbruggen in het belang van de ontwikkelkansen van kinderen. Het gaat immers over dezelfde kinderen en hun ouders. Dat deze onderwerpen in de Kamer niet in samenhang worden besproken, vinden we exemplarisch voor de versnippering die er is in het stelsel.

Ook een onderwerp als het verbeteren van het kleuteronderwijs zou vanuit die ontwikkeling in het veld in samenhang benaderd moeten worden, immers VVE vindt ook plaats in de onderbouw van het onderwijs. De PO-Raad pleit er daarom voor om de voorzieningen voor jonge kinderen in samenhang te bespreken en een einde te maken aan de versnippering en instabiliteit van beleid rondom voorzieningen voor jonge kinderen. Deze versnippering leidt tot segregatie, waardoor de kansen van kinderen al op zeer jonge leeftijd ongelijk zijn verdeeld.

Dezelfde oproep deden we eerder (samen met kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en gemeenten) aan uw collega's van de commissie SZW die op 28 september jl. in het AO Kinderopvang vergelijkbare thema's op de agenda hadden staan⁶. De inhoud van die brief is één op één van belang voor het gesprek in uw Kamercommissie en we willen deze daarom met nadruk ook onder uw aandacht brengen en is daarom als bijlage bij deze brief gevoegd.

Onderwijsachterstanden

Om gelijke kansen in het onderwijs te kunnen bevorderen willen we wijzen op het feit dat de voorgestelde kwaliteit verhogende maatregelen in de VVE kosten met zich mee brengen. Tegelijkertijd is er een bezuiniging op het onderwijsachterstandenbudget, zowel bij gemeenten, die dit geld beschikbaar stellen voor voorschoolse educatie als bij het onderwijs. Voor het onderwijs betekent dit een vermindering van het budget met € 50 miljoen. Wij hebben grote zorgen of de voorgestelde kwaliteit verhogende maatregelen duurzaam ingevoerd kunnen worden als de budgetten afnemen.

Draagvlak en noodzaak groeit

Tot slot, in één jaar zijn er drie gewichtige adviezen verschenen die noodzakelijke aanbevelingen doen over de inrichting van het voorschoolse stelsel en de samenwerking met onderwijs. Deze adviezen krijgen brede steun uit het veld, want deze sterken het reeds jarenlange pleidooi van de PO-Raad en haar partners om te komen tot een basisvoorziening waarin alle branches samen werken aan een doorgaande ontwikkellijn voor jonge kinderen⁷.

Maar deze adviezen dreigen ook in herhaling te vallen omdat er te weinig vooruitgang wordt geboekt in veranderingen in het stelsel en samenhang in beleid. De groeiende kansenongelijkheid in het onderwijs in het onderwijs, recent aangetoond door de Inspectie van het Onderwijs⁸, maakt stappen naar een ontwikkelrecht voor elk kind en een geïntegreerde benadering van voorzieningen van een nog groter belang.

We roepen de Kamer op deze gelijklopende boodschap vanuit wetenschap en het veld nu en in een volgende kabinetsperiode niet te negeren en een einde te maken aan de versnippering van beleid rond het jonge kind.

Met vriendelijke groet,

Rinda den Besten
Voorzitter PO-Raad

¹ Advies SER 'Gelijk goed van start' (januari 2016) en 'Een werkende combinatie. Advies over het combineren van werken, leren en zorgen in de toekomst' (november 2016)

² OESO 'Review of National Policies for Education: Netherlands 2016' (mei 2016)

³ Onderwijsraad 'Een goede start voor het jonge kind' (september 2015)

⁴ Leseman & Veen 'Ontwikkeling van kinderen en relatie met kwaliteit van voorschoolse instellingen; Resultaten uit het Pre-Cool cohortonderzoek' (juni 2016); Fukkink et.al. 'Pedagogische kwaliteit van de opvang voor 2- tot 4-jarigen in Nederlandse peuterspeelzalen in 2013 (2014); Fukkink et.al. 'Pedagogische kwaliteit van de kinderopvang voor 0-4 jarigen in de Nederlandse kinderdagverblijven in 2012 (2013);

⁵ AO VVE (30 november), Ronde Tafel (7 september) + AO Kleuteronderwijs (13 oktober), Ronde Tafel (14 april) + AO Flexibilisering Onderwijstijd (19 april), tussenschoolse opvang (11 april), AO Evaluatie wet OKE (15 oktober 2015), AO verdeling middelen onderwijsachterstandenbeleid (14 april 2015)

⁶ Brief van Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, Brancheorganisatie Kinderopvang, PO-Raad, Sociaal Werk Nederland en VNG t.b.v. het AO Kinderopvang van 28 september jl.

⁷ Pamflet 'Kinderen zijn de toekomst!' (mei 2016)

⁸ De Staat van het Onderwijs, onderwijsverslag 2014/2015, Onderwijsinspectie (april 2016)